

TAARIFA HALISI NAMBA MBILI

“KUONDOA VIKWAZO VINAVYOZUIA KUJIKINGA NA UKIMWI”

Kuzuia UKIMWI kunahitaji ushirikiano wa dhati na mbinu ambazo zinaweza kuwafikishia watu wengi zaidi habari na huduma. Watu wanapaswa kushirikishwa kuandaa mikakati hasa ya mapambano ambayo yanagusa tabia na afya zao. Wakati masuala ya kinga yanapofanikiwa, watu huelewa jinsi virusi vinavyoenezwa na huwa wanajiamini juu ya uwezo wao wa kujizuia wasiambukizwe.

Baadhi ya masuala muhimu yanayohusu kinga ni kama:-

- Elimu ya UKIMWI mashuleni
- Elimu kwa makundi yaliyo katika hatari zaidi (kama vile vijana waliopo nje ya shule na makahaba)
- Kampeni za vyombo vya habari kukemea vitendo hatarishi
- Upimaji ushauri nasaha na tiba kwa kinamama wajawazito
- Usambazaji wa kondomu

Wakati masuala hayo yanapokuwa hayajaghamiwa na kuandaliwa vizuri matatizo kadhaa hujitokeza. Matatizo hayo ni pamoja na:-

- Kuwashawishi vijana kupima Virusi Vya UKIMWI kutafanikiwa tu endapo kutakuwa na huduma rafiki za upimaji na wataalamu wenye utaalumu wa kushauri kwa unyenyekevu.
- Wakina mama wajawazito na wasichana ambao wameshapata maambukizi hawawezi kukubali kutumia huduma za kuzuia maambukizi kwa watoto endapo wataogopa, kwa kuwa kufanya hivyo kutasababisha hali yao ya maambukizi kufahamika na hivyo kufanya waume zao au wanafamilia kuwakataa.
- Watu ambao kuishi kwao kunategemea biashara ya ngono, hawawezi kukubaliana na ujumbe wowote kuhusu kubadili tabia wakati wanaona hawana jinsi nyingine ya kuishi.
- Kuelimisha wasichana kuhusu Virusi Vya UKIMWI hakuwezi kuwazuia kubakwa au kukutana na walaghai wa mapenzi. Umoja na ushirikiano wa wanajamii ndio unaoweza kuwazuia wasichana hawa wasiambukizwe na kuwashitaki wale wote watakaowanyanasa.
- Matumizi sahihi ya mara kwa mara ya kondomu, ni njia pekee ya kuzuia maambukizi wakati wa kujamiiana. Utafiti uliofanywa katika nchi 19 za kiafrika mwaka 2004, unaonyesha kuwa ni asilimia 41 tu ya wanaume na asilimia 23 tu ya wanawake, walitumia kondomu wakati wakijamiiana na wapenzi wasio rasmi.

Upatikanaji wa kondomu kwa watu wote walio katika umri wa kujamiiana ni suala la kutiliwa mkazo na kila nchi.

TAARIFA HALISI NAMBA MBILI

- Maambukizi ya mama kwenda kwa mtoto, kuwasaidia akina mama wajawazito wenye Virusi Vya UKIMWI wasiambukize watoto wao ni suala jingine muhimu la kinga dhidi ya VVU. Hata hivyo, kuboresha huduma za kuzuia maambukizi kutoka kwa mama kwenda kwa mtoto inategemea sana upigaji vita **unyanyapaa na ubaguzi kwa wale walio na maambukizi ya Virusi Vya UKIMWI.**

Vikwazo vitano vinavyoweza kuzuia mafanikio katika kinga:-

1. Upungufu wa rasilimali

- Husababisha **uchache** wa hospitali na vituo vya afya, vifaa na wataalamu.
 - Hufanya shughuli za **kinga kupewa umuhimu mdogo.**
 - Husababisha jitihada za **kinga zisiweze kufanyiwa tathmini**, hivyo kushindwa kujua endapo zinafanikiwa au la.
2. Kutokuwepo ufahamu wa kutosha miongoni mwa watoa huduma za afya na wakufunzi, juu ya Virusi Vya UKIMWI na UKIMWI, hivyo kufanya washindwe kutoa elimu na taarifa sahihi.
 3. Unyanyapaa na ubaguzi kwa wale wanaoishi na virusi vya UKIMWI.
 4. Kushindwa kuunganisha masuala ya kijamii na kimila katika programu za kinga.
 5. Unyeti katika kuzungumzia masuala yahasuyo ngono katika jamii nyingi, hivyo kuzuia uhuru wa kupashana habari muhimu za kujikinga na UKIMWI.

Kuondoa vikwazo vinavyozuia mafanikio katika kuzuia maambukizi ya VVU

Ushauri nasaha, upimaji na tiba ya UKIMWI, inatakiwa ipatikane kwa gharama nafuu hasa kwa vijana.

- Watumishi wa afya wanapaswa wapate taarifa sahihi na za kutosha kuhusu huduma na tiba ya UKIMWI na magonjwa mengine ya ngono, na wafundishwe kuhudumia wagonjwa wote kwa unyenyekevu.
- Kasi ya kuunganisha elimu ya UKIMWI katika mitaala ya shule na kufundisha waalimu kuhusu taarifa sahihi lazima iongezwe.
- Elimu kwa wale walio katika hatari zaidi iongezwe.
- Walio katika hatari zaidi washirikishwe katika mipango ya kinga.
- Watu walio katika umri wa kujamiiana lazima waweze kupata kondom za bei nafuu.
- Viongozi wa kitaifa na ngazi za chini waweke sheria za kuwabana watu wanaofanya vitendo vya ubakaji na kukemea unyanyasaji na mila potofu, ambazo huchochea maambukizi ya VVU.
- Mifumo ya kutathmini hali ya maambukizi iboreshwe na serikali zitoe taarifa ya maambukizi mapya kila mwaka ikilinganishwa na mwaka uliotangulia.

Elimu ya UKIMWI:

Utafiti wa hivi karibuni unaonyesha kwamba ni kama **nusu tu ya vijana wote** wa nchi za Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara walio na **elimu ya kutosha kuhusu UKIMWI**. Hadi kufikia mwaka huu 2006 ni nchi 12 tu katika eneo hilo zimeshaanza kuingiza elimu ya UKIMWI kwenye mitaala ya shule. Kwa kuwa **asilimia 80 ya watoto wenye umri wa kwenda shule wapo mashuleni** katika nchi za Afrika, Kusini mwa Jangwa la Sahara, endapo shule zote za msingi zingefundisha elimu hii **watoto wengi sana wangeandaliwa kupambana na UKIMWI**.

Elimu kwa makundi maalum ya vijana ni mkakati wa kuwafikia vijana wakiwa shuleni au nje ya shule kwa kupitia programu mbalimbali za elimu katika ngazi za kijamii.

Elimu kwa makundi haya inapaswa kuenezwa katika nchi zote

Kampeni za mawasiliano: Mawasiliano kuhusu kubadili tabia yana nafasi muhimu katika suala zima la kuzuia maambukizi lakini mara nyingi ujumbe unaotolewa umekuwa haujaandaliwa vizuri ili kumfanya mlengwa anayeusoma au kuusikiliza kutekeleza yale anayoagizwa kuyafanya.

Nchi zinahitaji kujua walengwa ni kina nani ili ziweze kutoa ujumbe unaoweza kuleta matokeo yaliyokusudiwa.

